

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyň Veroniky Juříčkové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **N. R.**, zastoupené Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 4. 4. 2023, č. j. O-555181/S22099231/2022/ÚPV, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2024, č. j. 15 A 81/2023-59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně podala dne 9. 4. 2019 přihlášku barevné obrazové ochranné známky v provedení

pro následující seznam výrobků a služeb zařazených do tříd podle mezinárodního třídění výrobků a služeb:

(12) vozidla, dopravní prostředky pro pohyb po zemi, vodě nebo vzduchem; (28) hry, hračky a výrobky určené ke hraní, zařízení na videohry, cvičební a sportovní potřeby, vánoční ozdoby; (35) reklama, propagace, řízení obchodní činnosti, obchodní administrativa, kancelářské práce; (41) vzdělávání, školení, zábava, sportovní a kulturní činnosti; (42) vědecké a technické služby a související výzkum a projektování, průmyslová analýza a průmyslový výzkum, navrhování a vývoj počítačového hardwaru a softwaru; (43) služby zajišťující stravování a nápoje, dočasné ubytování.

[2] Úřad průmyslového vlastnictví vydal dne 18. 10. 2022 rozhodnutí, jímž zamítl přihlášku barevné obrazové ochranné známky podanou žalobkyní pro rozpor s veřejným pořádkem podle § 4 písm. f) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách).

[3] Předseda Úřadu průmyslového vlastnictví rozklad žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí zamítl. Dospěl k závěru, že koncepce a uspořádání jednotlivých prvků označení jsou jednoznačně převzaty ze symbolu Policie ČR zakotveného ve vyhlášce č. 122/2015 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky (o policejním označení), a nepokrytě z něj vychází. Odlišný obsah slovních prvků a rozdíly v motivu hvězdy jsou rozdíly marginální. Pozornost spotřebitele je ovlivněna paměťovou stopou, v běžné životní situaci při konfrontaci s přihlašovaným označením tedy lze předpokládat asociaci se symbolem Policie ČR. Rovněž slovo „polda“ navozuje dojem spojitosti přihlašovaného označení s výkonem státní moci Policií ČR.

[4] Předseda žalovaného korigoval úvahu správního orgánu I. stupně o relevantní veřejnosti, již jsou nárokové výrobky či služby určeny. Při uplatnění absolutní výluky zápisu dle § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách není relevantní veřejností pouze ta veřejnost, již jsou nárokové výrobky či služby určeny, ale i další osoby, které mohou být s daným označením konfrontovány náhodně. Rozsah a povaha nárokových služeb a zboží nejsou podstatné, podstatou výluky je absolutní nevhodnost označení jako takového, nikoliv jen ve vztahu k některým službám či výrobkům. Kritérium průměrného spotřebitele je třeba vztáhnout na jakéhokoli obyvatele ČR, který by se mohl setkat s napodobeninou symbolu Policie ČR. Podstatný je závěr, že průměrný spotřebitel označení vnímá jako celek, což podporuje závěr o vysoké podobnosti kolidujících označení. Byla sice zkoumána „míra inspirace“ přihlašovaného označení symbolem Policie ČR, nikoli však pravděpodobnost

pokračování

záměny coby relativního důvodu zápisné nezpůsobilosti. Hledisko pozornosti spotřebitele je významné v otázce pravděpodobnosti záměny, ve výluce s ohledem na veřejný pořádek je jeho význam upozaděn. Podstatným faktorem je širší spotřebitelské veřejnosti, která může být přihlašovaným označením negativně dotčena, a tu žalovaný vymezil správně.

[5] Předseda žalovaného potvrdil závěr správního orgánu I. stupně, že přihlašované označení je v rozporu s veřejným pořádkem z důvodu možného utvoření mylné asociace s Policií ČR, čímž by mohlo docházet k rozměňování identifikační úlohy symbolu příslušejícího výhradně Policii ČR.

[6] Proti rozhodnutí o rozkladu se žalobkyně bránila žalobou, kterou městský soud jako nedůvodnou zamítl.

[7] Městský soud neshledal důvodnými námitky žalobkyně, že správní orgány nedostatečně reagovaly na její argumentaci, že veřejný pořádek je třeba vykládat restriktivně, a dostatečně nevysvětlily, jak se přihlašované označení přičí veřejnému pořádku.

[8] Při věcném posouzení dospěl městský soud k závěru, že přihlašované označení je zjevnou napodobeninou symbolu Policie ČR, a potvrdil závěr správních orgánů, že přihlašované označení je v rozporu s veřejným pořádkem.

[9] Městský soud souhlasil s žalovaným, že riziko asociace přihlašovaného označení s bezpečnostním sborem se přičí veřejnému pořádku. Podobnost označení je problematická hned v několika směrech, na něž správní orgány obou stupňů oprávněně poukázaly. Za nejvýznamnější považuje soud to, že spotřebitel by mohl výrobky a služby nesoucí přihlašované označení vnímat jako výrobky a služby pocházející od příslušné bezpečnostní složky státu.

[10] Pokud by přihlašovaným označením bylo označeno vozidlo, mohl by se spotřebitel mylně domnívat, že se v něm nacházejí příslušníci bezpečnostního sboru. Obdobně u označení restauračního zařízení, spotřebitel, který by si přihlašované označení spojil s Policií ČR, by se mohl mylně domnívat, že se jedná o stravovací zařízení primárně určené pro policisty. Pokud by se přihlašované označení stalo ochrannou známkou, spotřebitel by mohl jím označeným službám a výrobkům nedůvodně přisuzovat vlastnosti a původ, které nemají. Vlastník takové ochranné známky by tak neoprávněně těžil z podobnosti své ochranné známky se symbolem Policie ČR. Soud spatřoval rozpor s veřejným pořádkem také v tom, že napodobenina symbolu Policie ČR je způsobilá pohanět bezpečnostní sbor. Spotřebitel, jenž by si všiml odlišných znaků v přihlašovaném označení, by se mohl domnívat, že jde o parodii oficiální „pečetě“ ozbrojeného bezpečnostního sboru. Slovní prvek přihlašovaného označení obsahuje sousloví „pocitivý polda“, což může být vykládáno i jako ironie či snaha o znevážení příslušníků bezpečnostního sboru (byť nutně nemusí). Dle městského soudu žalovaný výhradu veřejného pořádku aplikoval správně.

[11] K námitce, že přihlašované označení samo o sobě není symbolem kriminálním, nehlasá myšlenky přičítící se lidské důstojnosti a nepodrývá demokratické zřízení republiky, městský soud uvedl, že to neznamená, že s veřejným pořádkem není v rozporu takové označení, které napodobuje znak Policie ČR.

[12] K námitce, že prvky, jimiž se přihlašované označení liší od symbolu Policie ČR, oslabují závěr o rozporu s veřejným pořádkem, městský soud uvedl, že správní rozhodnutí popisuje všechny prvky přihlašovaného označení, a to jednotlivě i v jejich souhrnu, konstatuje jejich vizuální a sémantickou podobnost se symbolem Policie ČR a zasazuje případ do kontextu ČR, kde je symbol Policie ČR všeobecně znám.

[13] Městský soud se neztotožnil ani s námitkou brojící proti závěru, že při aplikaci výluky veřejného pořádku je třeba vymezit relevantní veřejnost ve vztahu k nárokovaným výrobkům a službám. Předseda žalovaného nehodnotil, zda má přihlašované označení rozlišovací způsobilost, ale zabýval se otázkou, zda by jeho zapsání do rejstříku ochranných známek neporušilo dobré mravy či veřejný pořádek, protože se podobá symbolu Policie ČR. Na základě judikatury Soudního dvora Evropské unie městský soud shrnul, že v případě uplatnění absolutní výluky podle § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách není relevantní veřejnost omezena na veřejnost, pro kterou jsou nárokovány výrobky a služby určeny, ledaže se jedná o natolik výjimečný vztah přihlašovaného označení s nárokovanou službou či výrobkem anebo o natolik specifický společenský kontext, že je třeba tento vztah zohlednit. Soud se ztotožnil s posouzením, že symbol Policie ČR je dobře znám v zásadě všem obyvatelům ČR, a proto je třeba určit relevantní veřejnost široce. Většina dospělých obyvatel ČR by se při konfrontaci s výrobky či službami, jež si žalobkyně pro přihlašované označení nárokuje, mohla mylně domnívat, že se jedná o výrobky a služby Policií ČR zajišťované nebo s její činností související. Okruh přihlašovaných výrobků a služeb byl v přihlášce vymezen široce, přičemž se nejednalo o výrobky a služby, jež by byly určeny jen pro specifický okruh spotřebitelů.

[14] K námitce, že žalovaný nepředložil žádná empirická data, na nichž založil závěr o rozporu s veřejným pořádkem, a námitce, že nestačí konstatování, že obyvatelé ČR mají vysoké spotřebitelské povědomí o Policii ČR, městský soud uvedl, že správní orgány posuzovaly (ne)soulad přihlašovaného označení s veřejným pořádkem a otázka, jak hluboké je povědomí obyvatel ČR o symbolu Policie ČR, je součástí výkladu pojmu veřejný pořádek. Soud souhlasil s žalovaným, že všeobecná znalost symbolu Policie ČR plyne z postavení Policie ČR coby garanta bezpečnosti ve státě a toto povědomí není třeba dokazovat.

[15] Nedůvodnou shledal městský soud též námitku, že správní orgány se odchýlily od dosavadní rozhodovací praxe.

[16] Městský soud doplnil, že přihlašované označení je absolutně nezpůsobilé k zápisu do rejstříku ochranných známek rovněž podle § 4 písm. i) zákona o ochranných známkách, neboť se jedná o napodobeninu označení požívajícího ochrany dle čl. 6ter Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví (označení, které je jako státní emblém veden v databázi znaků státní svrchovanosti, úředních zkušebních, puncovních a záručních značek dle čl. 6ter Pařížské úmluvy, kterou vede *World Intellectual Property Organization*), a k zápisu přihlašovaného označení do rejstříku ochranných známek nebyl dán souhlas příslušnými orgány. Na správnosti závěrů žalovaného však nic nemění, že je zde dán ještě další důvod zápisné nezpůsobilosti přihlašovaného označení. Čl. 6ter Pařížské úmluvy totiž zapovídá zápis označení symbolů státní svrchovanosti z týchž důvodů, k nimž dospěl žalovaný aplikací korektivu veřejného pořádku.

pokračování

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[17] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž odkázala na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[18] Stěžovatelka namítala, že zápis přihlášené ochranné známky není v rozporu s veřejným pořádkem a není objektivně způsobilý ohrozit veřejný pořádek ani jiné zákonem chráněné hodnoty.

[19] Zaměnitelnost není u tohoto zamítacího důvodu zkoumána, ale riziko záměny je předpokladem pro veškeré scénáře narušení veřejného pořádku, které uvedli žalovaný i městský soud. Městský soud, stejně jako žalovaný vycházel z toho, že porušení veřejného pořádku spočívá v riziku mylného spojení s bezpečnostním sborem, případně v tom, že by napodobenina státního symbolu sloužila ke komerčním účelům.

[20] Stěžovatelka namítla, že městský soud podstatným způsobem doplnil argumentaci žalovaného, úkolem soudu však není odstraňovat vady řízení a doplňovat odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí.

[21] Nelze samoučelně odmítnout zápis ochranné známky pouze z toho důvodu, že se jeden či více jejích prvků podobají označením státních orgánů či veřejnoprávních institucí. K tomu stěžovatelka odkázala na případy, které se týkaly označení „Kriminálka Západ“, „Kriminálka Anděl“, „HASIČI“ a „PARLAMENT“. Samo užití názvu státních orgánů nepředstavuje bez dalšího rozpor s veřejným pořádkem.

[22] Dle stěžovatelky není možné pouze hypoteticky uvažovat o riziku asociace přihlášené ochranné známky se symbolem Policie ČR. I kdyby k mylné asociaci výjimečně došlo, nejednalo by se o mylný dojem na straně veřejnosti, který by bylo možné udržovat dlouhodobě či z něj jakkoliv přijít k újmě. Žalovaný i soud opakovaně opomíjejí, že ochranná známka byla přihlášena za účelem provozu stravovacího zařízení a s tímto provozem příbuzných činností. Označení obsahuje slovo „restaurace“ a motiv lžiček a vidliček. I kdyby logo někdo považoval za spojené s Policií ČR, není zřejmé, jakým způsobem by mohlo dojít k narušení veřejného pořádku. Pokud by se kupříkladu veřejnost domnívala, že se jedná o stravovací zařízení pro policisty, nelze to považovat za narušení veřejného pořádku. Stěžovatelka si nedovede představit, jakým negativním způsobem by takový dojem mohl narušit veřejný pořádek. Je v zájmu stěžovatelky, aby její restaurační zařízení zvenku nevypadalo jako stravovací zařízení určené pro policisty, nýbrž jako stravovací zařízení otevřené veřejnosti s odpovídajícím sortimentem. Není ani možné dovodit negativní důsledky mylné asociace poskytnutých výrobků a služeb s Policií ČR. Městský soud uvedl, že by veřejnost mohla výrobkům či službám poskytovaným stěžovatelkou přisuzovat „vlastnosti a původ, které nemají“, v kontextu provozování restauračního zařízení si však lze stěží představit, že by k tomu mohlo dojít takovým způsobem, který by byl způsobilý ohrozit veřejný pořádek. Stěžovatelce není známo, jaké vlastnosti by např. měly mít pokrmy či nápoje, jejichž původcem je Policie ČR. Stejně tak není zřejmé, jaké vlastnosti mají být mylně přisuzovány předmětům obvyklého restaurátérského merchandisingu (např. trička, kšiltovky, talíře) s logem restaurace či jaký negativní vliv na veřejný pořádek mohou takové předměty mít.

[23] Dále stěžovatelka brojila proti argumentaci žalovaného a městského soudu týkající se umístění označení na vozidlech a dopravních prostředcích. I kdyby bylo přihlašované označení umístěno na automobilu na prominentním místě, stěží by se jednalo o záměnu na první pohled. Znak Policie ČR je v současnosti umisťován na horní část kapoty služebních vozidel, je vidět výlučně zepředu a nepředstavuje dominantní označení vozidla Policie ČR. Přítomnost znaku Policie ČR je z hlediska plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích bezvýznamná. Veškerá speciální oprávnění jsou spojena s užitím zvláštního výstražného světla, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení. Policie ČR užívá i neoznačené vozy. I kdyby snad v rámci provozu na pozemních komunikacích někdo mylně dovodil, že auto označené logem „RESTAURACE POCTIVÝ POLDA“ je policejním vozidlem, stěží by to znamenalo jakoukoliv negativní změnu chování účastníků provozu, která by mohla vyústit v narušení veřejného pořádku. Městský soud ani žalovaný nenastínili, jak by mohl být narušen veřejný pořádek, kdyby k záměně došlo. Stěžovatelka doplnila, že v průběhu správního řízení projevila vůli svou žádost o zápis ochranné známky zúžit, resp. logo na vozidla neumisťovat, aby obavu rozptýlila. Zápis pro tuto třídu výrobků a služeb žádala automaticky, neboť se jedná o jednu ze tříd v pohostinství zapisovaných běžně. Nejedná se však o třídu pro stěžovatelku stěžejní.

[24] Zapsání ochranné známky by nemohlo mít dopad ani na plnění úkolů Policie ČR, ani na žádnou z oblastí její činnosti. Představa, že by si veřejnost mohla plést např. služebnu Policie ČR a restaurační zařízení, je nereálná.

[25] Dále stěžovatelka nesouhlasila, že označení polda je pejorativní či znevažující. Jedná se o hovorové označení policisty, které se užívá pouze z toho důvodu, že je kratší. Nesouhlasila ani s úvahou městského soudu, že spojení slova polda se slovem poctivý je ironizací. Poctivost je obecně v pohostinství či potravinářství používána pro asociaci s kvalitou či domáckou vlastností. Ve spojení s názvem profese vyvolává příjemnou představu obyčejného člověka, který rád a dobře vykonává svou profesi. Oba dva významy jsou snadno propojitelné s provozováním restaurace, jedná se o podnik, kam si „poctivý polda“ na konci směny zajde sednout a dá si večeři a pivo. S takovou představou se spotřebitel ztotožní. Obava ze znevážení Policie ČR užitím výrazu „polda“ je v rozporu s argumenty žalovaného a městského soudu, že hrozí riziko zmatení spotřebitele a připisování „výjimečných vlastností“ výrobkům a službám plynoucích ze spojitosti s Policií ČR.

[26] Stěžovatelka zopakovala námitku, že výhradu veřejného pořádku jsou povinny orgány veřejné moci vykládat restriktivně. Výhradu veřejného pořádku lze uplatnit pouze v případě, že ohrožení veřejného pořádku je reálné a dostatečně pravděpodobné.

[27] Doplnila, že spor je veden o to, zda je možné ochrannou známku zapsat, nikoli zda může označení použít. Stěžovatelka grafiku použít může, přičemž je nepravděpodobné, že by se Policie ČR mohla domáhat negatorní žalobou, aby stěžovatelka grafiku nepoužívala. O to precizněji je třeba zdůvodnit, proč není možné ochrannou známku zapsat.

[28] K argumentu městského soudu rozporem s čl. 6ter odst. 1 písm. a) Pařížské úmluvy stěžovatelka uvedla, že nemá vliv na rozhodnutí o správní žalobě, žalovaný tento argument nepoužil.

pokračování

[29] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[30] **Žalovaný** ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že občané ČR vnímají existenci Policie ČR coby garanta bezpečnosti a pořádku, jsou také obeznámeni s existencí symbolu Policie ČR, s nímž se v běžném životě setkávají. Symbol Policie ČR je umístován na dopravní prostředky tohoto ozbrojeného bezpečnostního sboru, je vyobrazen na odznaku Policie ČR (který je mimo jiné spolu s identifikačním číslem doplňkem stejnokroje příslušníka Policie ČR) a je i součástí označení bývalého policisty. Symbol Policie ČR je užíván v rámci propagace a osvětové činnosti prováděné Policií ČR. Není případné srovnávat napadené označení se stěžovatelkou uvedenými označeními Kriminálka Západ, Kriminálka Anděl, Hasiči a Parlament, která sice odkazují na určitý orgán veřejné moci, nenapodobují však právním předpisem zakotvený symbol, jehož užití je spojováno výhradně s takovým orgánem. Významný rozdíl spočívá v přítomnosti obrazového prvku jednoznačně odkazujícího na symbol Policie ČR. Dle žalovaného stěžovatelka směřuje vnímání přihlašovaného označení „Kriminálka Západ“ spotřebitelskou veřejností a povědomí veřejnosti o symbolu Policie ČR. Odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 As 23/2019-18, dle žalovaného není případný.

[31] K námitce, že není jasné, jak konkrétně může být spotřebitelská veřejnost negativně dotčena zápisem přihlašovaného označení, žalovaný poukázal na pasáž svého rozhodnutí, v níž uvedl, že neslučující se s veřejným pořádkem je už skutečnost, že by se názvy či symboly veřejnoprávních institucí (resp. jejich napodobení) měly stát v obchodním styku běžnými označeními sloužícími čistě komerčním účelům. Ustanovení § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách má mimo jiné zamezit tomu, aby stát garantoval soukromoprávnímu subjektu výhradní právo na užívání ochranné známky zjevně napodobující symbol výkonného orgánu státní moci.

[32] K námitce, že riziko asociace není možné zvažovat hypoteticky, odkázal žalovaný na pasáž svého rozhodnutí, v níž popsal podobnost přihlašovaného označení se symbolem Policie ČR.

[33] K námitce, že mylná asociace by těžko mohla ohrozit veřejný pořádek, žalovaný uvedl, že přihlašovány jsou i výrobky a služby, které nemají vazbu na provoz restaurace. Žalovaný nesouhlasil s tím, že spotřebitelé by zboží s přihlašovaným označením nemohli připisovat vlastnosti spjaté s Policií ČR. Pokud jde o použití přihlašovaného označení na dopravních prostředcích, žalovaný uvedl, že rozpor s veřejným pořádkem spočívá předně v tom, že by stát poskytl ochranu komerčnímu užívání právním předpisem zakotvenému znaku ozbrojeného bezpečnostního sboru. Symbol Policie ČR má zastávat identifikační roli dopravních prostředků Policie ČR. Při užití symbolu Policie ČR nebo jej velmi blízce napodobujícího (přihlašovaného označení) soukromým subjektem by v určité kombinaci s barevným provedením dopravních prostředků mohlo docházet i k přestupkovému jednání. Přítomnost přihlašovaného označení na dopravních prostředcích je s ohledem na jeho vysokou podobnost se symbolem Policie ČR krajně nežádoucí, mající za následek ohrožení veřejného pořádku.

[34] Rozpor s veřejným pořádkem spočívá v tomto případě předně v tom, že spotřebitel by mohl výrobky a služby nesoucí přihlašované označení vnímat jako výrobky a služby

pocházející od příslušného ozbrojeného bezpečnostního sboru státu, podílejícího se mj. na stíhání pachatelů trestné činnosti a obecně na udržování veřejného pořádku uvnitř státu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[35] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[36] Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[37] Podle § 22 odst. 1 věty první zákona o ochranných známkách *není-li přihlašované označení způsobilé zápisu podle § 4, Úřad přihlášku zamítne*.

[38] Podle § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách platí, že *do rejstříku se nezapiše označení, které je v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy*.

[39] Uvedená ustanovení představují transpozici úpravy obsažené v právu Evropské unie [směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách]. Neurčité pojmy veřejný pořádek a dobré mravy použité v § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách odpovídají pojmům použitým v čl. 4 odst. 1 písm. f) směrnice 2015/2436/EU. Totožný důvod zamítnutí zakotvuje i nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/1001, o ochranné známce EU [čl. 7 odst. 1 písm. f)], které upravuje ochrannou známku EU na úrovni EU.

[40] Výklad neurčitých pojmů dle vnitrostátního § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách tak ovlivňuje i judikatura Soudního dvora EU (či dalších soudních institucí EU) interpretující obsahově podobné či shodné instituty. Byť předseda žalovaného jednou v rozhodnutí zmiňuje i rozpor s dobrými mravy (str. 17), zamítnutí přihlášky správními orgány obou stupňů je založeno na důvodu spočívajícím v rozporu s veřejným pořádkem. V projednávaném případě tak je relevantní pouze výklad pojmu veřejný pořádek a otázka možného podřazení přihlašované ochranné známky pod tento pojem.

[41] Důvod spočívající v rozporu s veřejným pořádkem představuje absolutní zápisnou nezpůsobilost, resp. absolutní důvod pro zamítnutí. Absolutní důvody pro nezapsání označení mají přednost před důvody relativními (§ 7 zákona o ochranných známkách). Smyslem je zamítnout poskytnutí ochrany jedinému subjektu pro výrobky nebo služby pro rozpor s blíže definovaným veřejným zájmem.

[42] Nejvyšší správní soud souhlasí s žalovaným i městským soudem, že koncepce a uspořádání jednotlivých prvků přihlašovaného označení jsou převzaty ze symbolu Policie ČR, zakotveného ve vyhlášce č. 122/2015 Sb., a zcela zjevně z něj vychází. To ostatně v kasační stížnosti stěžovatelka ani nerozporuje.

pokračování

[43] Správní orgány a městský soud vycházely z výkladu, že označení shodující se s názvem státního orgánu či jménem státního činitele, případně na název státního orgánu či jména státního činitele zjevně odkazující mohou naplnit výhradu veřejného pořádku. Tento výklad v obecné rovině potvrzuje odborná literatura (např. Horáček, R. a kol. Zákon o ochranných známkách /Zákon o ochraně označení původu a zeměpisných označení/ Zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, 2. vydání, 2008, s. 66-82), rozhodovací praxe žalovaného (srov. např. odkazy na rozhodnutí uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 As 23/2019-18) a pracuje s ním i judikatura správních soudů (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2006, č. j. 1 As 2/2006-168, a 23. 7. 2008, č. j. 1 As 55/2008-156, rozsudek městského soud ze dne 26. 11. 2018, č. j. 9A 56/2016-50).

[44] Nejvyšší správní soud se v mezích stěžovatelčiných námitek zaměřil na posouzení, zda k výhradě veřejného pořádku dle § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách opravňuje i konkrétní označení přihlašované stěžovatelkou a zda byl tento důvod městským soudem, resp. předsedou žalovaného dostatečně vysvětlen.

[45] Souhlasit je možné s konstatováním stěžovatelky, že spornou je v projednávaném případě otázka zápisné způsobilosti stěžovatelkou přihlašovaného označení, nikoli otázka, zda stěžovatelka může označení používat. Správní orgány v mezích své kompetence rozhodly o zamítnutí přihlášky ochranné známky, a tedy stěžovatelkou přihlašovanému označení neposkytly veřejnoprávní ochranu formou zápisu do rejstříku ochranných známek; nemají však kompetenci zakázat stěžovatelce užívání přihlašovaného označení. Ostatně i žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že zamítnutí přihlášky ochranné známky samo o sobě neznámá, že stěžovatelka nemůže přihlašované označení užívat (str. 36 rozhodnutí předsedy žalovaného). V tomto ohledu tedy stěžovatelka a žalovaný nejsou ve sporu.

[46] Stěžovatelka se v kasační stížnosti odvolává např. na případ „Kriminálka Západ“ (o němž Nejvyšší správní soud rozhodoval rozsudkem ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 As 23/2019-18). Z uvedeného rozsudku vyplývají některá východiska pro aplikaci důvodu zamítnutí přihlášky ochranné známky uvedeného v § 4 odst. 1 písm. f) zákona o ochranných známkách. Nejvyšší správní soud však považuje za potřebné uvést, že v tomto rozsudku zdejší soud aproboval závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí, a věcný přezkum rozhodnutí tak neprováděl. Pro nyní projednávanou věc je však především podstatné, že tímto rozsudkem (ani další judikaturou) Nejvyšší správní soud nepopřel výklad, že označení shodující se s názvem státního orgánu či jménem státního činitele, případně na název státního orgánu či jména státního činitele zjevně odkazující mohou naplnit výhradu veřejného pořádku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 23/2019-18, a na něj navazující rozsudky ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 As 299/2018-24, ze dne 9. 7. 2020, č. j. 5 As 300/2018-23).

[47] Již správní orgány příhodně poukázaly, že projednávaný případ stěžovatelky se od případu, jehož se týkal rozsudek č. j. 5 As 23/2019-18, liší. Stěžovatelkou přihlašované označení je označením obrazovým, přičemž neobsahuje výlučně slovo „polda“, nýbrž obsahuje též výrazný obrazový motiv, který jednoznačně odkazuje na symbol Policie ČR. Toto odlišení považuje za podstatné i Nejvyšší správní soud. V rozsudku č. j. 5 As 23/2019-

18 Nejvyšší správní soud sice uvedl, že za rozporný s dobrými mravy nebo veřejným pořádkem nelze označit běžně užívaný výraz českého jazyka, slovo „polda“ však není jediným prvkem stěžovatelkou přihlašovaného označení a ani tím prvkem, který sám o sobě dle posouzení správních orgánů a městského soudu způsobil rozpornost označení s veřejným pořádkem. Nápis i ústřední obrazový motiv hvězdy přihlašovaného označení, resp. jejich spojení, jasně odkazují na symbol Policie ČR, který je jedním z vnějších označení Policie ČR dle vyhlášky č. 122/2015 Sb. Rozhodovací praxe správních soudů či žalovaného, na niž se stěžovatelka odvolává, tak je použitelná, pokud jde o právní východiska, závěr je však závislý na posouzení konkrétních skutkových okolností, tedy především podobě stěžovatelkou přihlašovaného označení.

[48] Správní orgány obou stupňů závěr o rozporu přihlašovaného označení s veřejným pořádkem založily na přesvědčení, že s veřejným pořádkem je rozporná už skutečnost, že by se názvy či symboly veřejnoprávních institucí nebo jejich napodobeniny měly stát v obchodním styku běžnými označeními sloužícími k čistě komerčním účelům. Vážnost a autorita státu a jeho institucí musí být respektována i ve známkoprávním smyslu. Bylo by nepřijatelné, aby komerční subjekty využívaly atraktivitu symbolů užívaných výlučně státem či jeho orgány a jejich napodobením generovaly finanční prospěch. Nelze posvětit zápis označení, které se svou povahou vymyká běžnému rámci společenské přijatelnosti, zvláště pokud mohou určitým způsobem znevažovat, zlehčovat či jiným způsobem negativně ovlivnit vnímání státu nebo státních orgánů spotřebitelskou veřejností, např. tím, že se snaží připodobnit oficiální symbolice ČR nebo symbolům legislativně přiznaným výhradně jejím orgánům, byť primárním cílem může být dosažení určité spotřebitelské výhody na spotřebitelském trhu. Spotřebitelé při prvotním kontaktu s přihlašovaným označením nabydou dojmu, že takto označený produkt má vazbu na Policii ČR, resp. že je nabízen či poskytován pod její záštitou. Navození dojmu spojitosti přihlašovaného označení s výkonem státní moci, resp. s udržováním vnitřní bezpečnosti je v případě přihlašovaného označení zřejmé. V zájmu přihlašovatele by měla být snaha o vytvoření unikátního označení, které nebude kolidovat se staršími právy jiných subjektů, tím méně se státní symbolikou či znaky, jejichž užívání je monopolizováno pro stát a státní orgány. Existuje veřejný zájem na tom, aby příslušníci Policie ČR (s výjimkou některých speciálních útvarů) byli rozpoznatelní a na první pohled jednoznačně odlišitelní od jiných osob. Obdobný závěr lze vztáhnout i na Policii ČR vykonávané činnosti. Rozhodujícím faktorem je nedůvodné připodobnění výlučnému symbolu užívaného státní mocí pro označování Policie ČR. Ačkoliv přihlašované označení nespadá do kategorie označení teroristických či zločinných, ona nežádoucí spojitost s myšlenkami, které odporují základním myšlenkám demokratického státu, spočívá v možném utvoření si závadné asociace přihlašovaného označení s Policí ČR. Mohlo by tak docházet k rozměňování identifikační úlohy symbolu přináležejícími výhradně Policii ČR. Zachování vážnosti a významu státních symbolů je v zájmu veřejného pořádku. Nemá docházet k jejich ironizaci nebo dehonestaci prostřednictvím užívání označení, která je svým provedením výrazně připomínají.

[49] Městský soud aproboval posouzení správních orgánů, že riziko asociace přihlašovaného označení s bezpečnostním sborem se přičítá veřejnému pořádku. Zdůraznil, že spotřebitel by mohl výrobky a služby s přihlašovaným označením vnímat jako výrobky a služby pocházející od Policie ČR. Vlastník takové ochranné známky by tak neoprávněně

pokračování

těžil z podobnosti ochranné známky se symbolem Policie ČR. Dále městský soud doplnil, že předmětná napodobenina je způsobilá pohanět bezpečnostní sbor.

[50] Judikatura Soudního dvora EU (srov. např. rozsudky ze dne 27. 10. 1977, ve věci Bouchereau, C 30/77, ze dne 19. 1. 1999, Calfa, C-348/96, ze dne 29. 4. 2004, Orfanopoulos a Oliveri, C-482/01, ze dne 10. 3. 2005 ve věci Komise proti Španělsku, C-503/03, ze dne 7. 6. 2007, Komise proti Nizozemí, C-50/06, či ze dne 10. 7. 2008, Jipa, C-33/07) u zamítnutí přihlášky ochranné známky z důvodu rozporu s veřejným pořádkem předpokládá skutečné a dostatečně závažné riziko společenského nepořádku dotýkající se některého ze základních zájmů společnosti.

[51] Jak správně stěžovatelka v kasační stížnosti identifikovala, městský soud i předseda žalovaného založili svá rozhodnutí na úsudku, že rozpor s veřejným pořádkem spočívá v možném mylném spojení se státním orgánem (bezpečnostním sborem – Policií ČR), případně v tom, že by napodobenina symbolu Policie ČR sloužila ke komerčním účelům. Proti tomuto závěru stěžovatelka vznáší pouze strohou námitku, že riziko záměny je nereálné.

[52] Tuto námitku však Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Stěžovatelkou přihlašované označení je oficiálnímu symbolu Policie ČR natolik podobné, že u spotřebitelů při prvotním kontaktu velmi pravděpodobně navodí dojem spojitosti přihlašovaného označení se symbolem Policie ČR, což je v projednávaném případě podstatou shledaného rozporu s veřejným pořádkem. Předseda žalovaného v rozhodnutí vysvětlil (zejména str. 13-15), že přihlašované označení kopíruje tvar „pečetě“ policejního označení ohraničené tučnou kružnicí, rozložení/zakřivení slovních prvků „POLICIE“ a „ČESKÉ REPUBLIKY“ („RESTAURACE“, „POCTIVÝ POLDA“) i ústřední obrazový motiv založený na osmicípé hvězdě se zeleným čtyřlístkem. Symbol hvězdy je spotřebitelsky nejatraktivnější částí označení a vizuálně mu svým provedením, umístěním a velikostí dominuje. Obrazový prvek hvězdy v přihlašovaném označení toto označení doslova ovládá. Prvky, které jsou ve stěžovatelkou přihlašovaném označení rozdílné či ve srovnání se symbolem Policie ČR pozměněné, jsou z vizuálního hlediska nevýznamné.

[53] Lze předpokládat, že běžný spotřebitel s průměrným smyslem pro detail bude při běžném kontaktu s označením toto označení vnímat jako celek a neanalyzovat jeho prvky. Dle Nejvyššího správního soudu je tak naopak nereálné, že by průměrný spotřebitel, obzvláště při letmém kontaktu, označení od oficiálního symbolu Policie ČR odlišil.

[54] Stěžovatelčina argumentace se soustředí na tvrzení, že i kdyby k mylné asociaci došlo, z mylného dojmu by veřejnost nemohla přijít k újmě, resp. že není zřejmé, v jaké negativní situaci rozporné s veřejným pořádkem by mohla mylná asociace vyústit. Posouzení, zda je naplněn důvod spočívající v rozporu s veřejným pořádkem, však není založeno na identifikaci konkrétní možné újmy na straně veřejnosti. Jak vysvětlili žalovaný i městský soud, rozpor s veřejným pořádkem spočívá v samotném riziku asociace se symbolem státního orgánu, v jeho komerčním využití soukromou osobou a rozmělnění „signální“ identifikační funkce symbolu, nikoli až ve vzniku následné reálné újmy či negativních situací v důsledku mylné asociace.

[55] Správní orgány ani městský soud tak nebyly povinny popisovat, jaké konkrétní vlastnosti mají mít pokrmy a nápoje nabízené v restauraci s přihlašovaným označením či jaké konkrétní situace v provozu na pozemních komunikacích má způsobovat přihlašované označení umístěné na vozidlech, aby byl naplněn důvod spočívající v rozporu s veřejným pořádkem ve smyslu § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách. Tento požadavek stěžovatelky zřejmě vychází z nepochopení podstaty sděleného důvodu zamítnutí. Relevantní v této souvislosti není ani stěžovatelčina argumentace, že symbol Policie ČR umístovaný na horní část kapoty automobilů není viditelný či snadno rozpoznatelný za všech okolností. K této námitce se ostatně podrobněji vyjádřil již předseda žalovaného (str. 31 rozhodnutí o rozkladu). Symbol Policie ČR na vozidlech Policie ČR umístován je, v zásadě tak, aby byl viditelný snadno (v provozu na pozemních komunikacích např. ve zpětném zrcátku), a identifikační funkci plní.

[56] Jestliže rozpor s veřejným pořádkem spočívá v riziku mylného spojení s Policií ČR, případně v tom, že by napodobenina symbolu Policie ČR sloužila soukromému subjektu ke komerčním účelům, a okruh výrobků a služeb, pro něž stěžovatelka označení přihlašovala, není určen pro specifický okruh spotřebitelů, je irelevantní skutečnost, zda stěžovatelka projevila vůli z žádosti o zápis ochranné známky vyjmout kategorii 12, resp. logo neumísťovat na vozidla.

[57] K námitce, že žalovaný a městský soud pominuli, že označení bylo přihlašováno v souvislosti s provozem restaurace a příbuzných činností, Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaný i soud ve svých rozhodnutích okruh tříd výrobků a služeb, pro kterou stěžovatelka označení přihlašovala, reflektovali, a to nejen výčtem dle přihlášky, nýbrž i v argumentační části odůvodnění. Správní orgány obou stupňů i městský soud rovněž reflektovaly, že označení obsahuje motiv vidliček a lžiček a slovo „restaurace“, shledaly však, že tyto detailní prvky jsou marginální ve vztahu k celkovému vizuálnímu dojmu, který přihlašované označení vyvolává.

[58] K námitce stěžovatelky vysvětlující význam slov „pocitivý“ a „polda“, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro rozhodnutí o rozporu ochranné známky s veřejným pořádkem není podstatné jednání přihlašovatele ani význam, který přihlašovanému označení přihlašovatel dává, nýbrž posouzení vlastností samotné známky (srov. rozsudek ze dne 13. 9. 2005, Sportwetten GmbH Gera v. OHIM, T-140/02, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 As 23/2019-18). Především však Nejvyšší správní soud považuje za podstatné, že ve stěžovatelkou přihlašovaném obrazovém označení je klíčovým aspektem vizuální připodobnění k symbolu Policie ČR, přičemž i nápis „RESTAURACE POCTIVÝ POLDA“, jež je součástí přihlašovaného obrazového označení, je připodobněn (mj. svým umístěním, rozložením, fontem) k nápisu „POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY“, který je součástí symbolu Policie ČR. Sémantika slov, jež jsou součástí nápisu v přihlašovaném označení, je za takových okolností podružná. Pro přezkum rozsudku městského soudu ve spojení s rozhodnutím žalovaného tak Nejvyšší správní soud sémantický rozbor slov „pocitivý“ a „polda“ považuje za irelevantní.

[59] Stěžovatelce je možné dát za pravdu v tom ohledu, že výhradu veřejného pořádku je třeba vykládat restriktivně (např. rozsudek Soudního dvora ze dne 28. 10. 1975, Rutili, C-36/75, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 As 23/2019-18),

pokračování

Nejvyšší správní soud však má za to, že žalovaný i městský soud tímto způsobem při aplikaci výhrady veřejného pořádku ve smyslu § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách postupovali.

[60] Správní orgány správně rozpoznaly riziko mylné spojitosti zboží či služeb nesoucích stěžovatelkou přihlašované označení s Policií ČR, toto riziko shledaly reálným a dostatečně pravděpodobným, a vysvětlily, že toto riziko se dotýká zájmu na zachování autority a vážnosti symbolů státních orgánů (zde bezpečnostního sboru Policie ČR), jejichž podoba a užívání je upraveno právními předpisy, zachování „signální“ identifikační funkce těchto symbolů, případně ochrana před využitím těchto symbolů soukromými osobami v komerční sféře. Předseda žalovaného v žalobou napadeném rozhodnutí tyto závěry dostatečně a konsekventně vysvětlil. Městský soud tak správně závěry rozhodnutí předsedy žalovaného aproboval. Uvedené závěry stěžovatelka svými stížními námitkami nevyvrátila.

[61] Námitku, že městský soud nepřípustně doplnil argumentaci žalovaného, stěžovatelka nekonkretizovala. Nejvyšší správní soud v obecnosti uvádí, že nepřípustné doplnění napadeného rozhodnutí či odstraňování vad Nejvyšší správní soud neshledal.

[62] Argumentací městského soudu týkající se možné aplikace důvodu dle čl. 6ter odst. 1 písm. a) Pařížské úmluvy se Nejvyšší správní soud věcně nezabýval. Tato argumentace byla v rozsudku městského soudu doplněna nad rámec nezbytného. Jak ostatně poznamenala stěžovatelka, rozhodnutí předsedy žalovaného není založeno na důvodu dle čl. 6ter odst. 1 písm. a) Pařížské úmluvy. Podstatné je, že důvod správních orgánů spočívající v rozporu s veřejným pořádkem dle § 4 písm. f) zákona o ochranných známkách dle městského soudu obstál. Nejvyšší správní soud proto přezkoumával rozsudek městského soudu vzhledem k posouzení důvodu, na němž bylo rozhodnutí předsedy žalovaného založeno.

IV. Závěr a náklady řízení

[63] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost žalobkyně důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[64] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2025

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu